

طرح شاخص مدیران خرید

شهریور ۱۴۰۱

مرکز پژوهش‌های اتاق ایران

مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی و پایش اصل ۴۴

۵۳/۲۵

۵۲/۰۸

شامخ صنعت – دوره چهل و هشتم

- ✓ شاخص مدیران خرید صنعت (تعدیل فصلی نشده) در شهریور ماه عدد ۵۳/۲۵ به دست آمده است، همانند سال‌های قبل در شهریور ماه میزان فعالیت‌های بخش صنعت نسبت به مرداد ماه افزایش داشته است. همه مؤلفه‌های اصلی شامخ بخش صنعت به غیر از موجودی مواد اولیه افزایش داشتند.
- ✓ شاخص مقدار تولید محصولات بخش صنعت در شهریور ماه (۵۵/۷۴) نسبت به مرداد ماه افزایش داشته و طبق انتظار مانند شهریور سال‌های قبل این شاخص با رشد همراه بوده است.
- ✓ شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان در شهریور ماه (۵۰/۷۶) نسبت به مرداد افزایش داشته ولی همچنان نشان دهنده میزان پایین سطح تقاضاست به خصوص در مقایسه با شهریور سال‌های قبل بسیار کمتر است.
- ✓ شاخص موجودی مواد اولیه خریداری شده در شهریور ماه (۴۵/۰۵) اگرچه نسبت به مرداد کمی افزایش داشته اما همچنان نشان دهنده کمبود مواد اولیه است.
- ✓ شاخص قیمت محصولات تولید شده در شهریور ماه (۴۶/۹۵) با شیب کمتری نسبت به مرداد کاهش داشته اما همچنان یکی از کمترین مقادیر را داشته است.
- ✓ شاخص میزان فروش محصولات در شهریور (۴۷/۷۹) در مقایسه با مرداد ماه با شدت کمتری اما همچنان در رکود است.

شامخ کل اقتصاد – دوره سی و ششم

- ✓ شاخص مدیران خرید (تعدیل فصلی نشده) برای کل اقتصاد در شهریور ماه ۵۲/۰۸ بوده است که همانند شهریور سال ۱۴۰۰، افزایش میزان فعالیت‌ها را نشان می‌دهد و به بالاترین میزان ۳ ماهه اخیر رسیده است. در این ماه به جز مؤلفه موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده سایر مؤلفه‌های اصلی بیشتر از ۵۰ بوده‌اند.
- ✓ شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان در شهریور ماه (۵۲/۸۷) پس از دو ماه پیاپی رکود، افزایش داشته و به بالاترین میزان ۴ ماهه اخیر رسیده است. این شاخص در بخش خدمات و کشاورزی با افزایش و در بخش ساختمان با کاهش سفارشات همراه بوده است.
- ✓ شاخص موجودی مواد اولیه و لوازم خریداری شده در مرداد ماه (۴۵/۲۲) همچنان با کاهش روبرو است. این شاخص علی‌رغم افزایش در بخش ساختمان، در بخش صنعت و خدمات و کشاورزی با کاهش شدید روبرو بوده است.
- ✓ شاخص میزان صادرات کالا یا خدمات در شهریور ماه (۴۵/۲۴) کاهش داشته و به غیر از فروردین ماه به کمترین مقدار ۱۳ ماهه اخیر از شهریور سال گذشته رسیده است.
- ✓ شاخص انتظارات در ارتباط با میزان فعالیت اقتصادی در ماه آینده (۵۲/۴۷) در مقایسه با مرداد ماه کاهش قابل توجهی داشته است. علی‌رغم انتظارات خوش‌بینانه به بهبود فعالیت‌ها در بخش صنعت، فعالان اقتصادی در بخش خدمات و کشاورزی و ساختمان انتظار کاهش فعالیت‌ها را در مهر ماه دارند.

شاخص مدیران خرید کل اقتصاد

بر اساس نتایج اولیه تقریباً ۸۵ درصد از پاسخ‌های نظرسنجی شاخص PMI ترکیبی تولید S&P Global برای منطقه یورو از ۴۸/۹ در ماه اوت به ۴۸/۲ در سپتامبر کاهش یافت. شاخص PMI ترکیبی تولید منطقه یورو در سپتامبر ۴۸/۲ به پایین‌ترین سطح ۲۰ ماهه اخیر و شاخص فعالیت‌های بخش خدمات ۴۸/۹ به کمترین میزان ۱۹ ماهه رسیده است. شاخص PMI اکنون برای سه ماه متوالی زیر سطح خنثی ۵۰/۰ ثبت شده است، در نتیجه نشان دهنده کاهش پیاپی فعالیت‌های اقتصادی در طول سه ماهه سوم است. سرعت افزایش نرخ رکود در سپتامبر به سریع‌ترین سطح از ژانویه ۲۰۲۱ و بدون در نظر گرفتن شوک‌های همه‌گیری، پایین‌ترین میزان از می ۲۰۱۳ بوده است.

طبق نظرسنجی انجام شده از بنگاه‌های اقتصادی کشور، شاخص مدیران خرید (تعدیل فصلی نشده) برای کل اقتصاد ایران در شهریور ماه ۵۲/۰۸ بوده است که همانند شهریور سال قبل افزایش میزان فعالیت‌ها را نشان می‌دهد و به بالاترین میزان ۳ ماهه اخیر رسیده است. در این ماه به جز مؤلفه موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده سایر مؤلفه‌های اصلی بیشتر از ۵۰ بوده‌اند.

➤ شاخص میزان فعالیت‌های کسب و کار در شهریور ماه (۵۲/۳۴) افزایش داشته است. این افزایش به دلیل تولید بخش صنعت است که بیشترین افزایش را در میان سه بخش داشته در حالی که بخش ساختمان با رکود شدید روبرو است.

➤ شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان در شهریور ماه (۵۲/۸۷) پس از دو ماه پیاپی رکود، افزایش داشته و به بالاترین میزان ۴ ماهه اخیر رسیده است. این شاخص در بخش خدمات و کشاورزی با افزایش و در بخش ساختمان با کاهش سفارشات همراه بوده است.

➤ شاخص موجودی مواد اولیه و لوازم خریداری شده در مرداد ماه (۴۵/۲۲) همچنان با کاهش روبرو است. این شاخص علی‌رغم افزایش در بخش ساختمان، در بخش صنعت و خدمات و کشاورزی با کاهش شدید روبرو بوده است. بنا به گفته فعالان اقتصادی کمبود شدید نقدینگی و سرمایه در گردش دلیل عمده کاهش موجودی مواد اولیه است.

➤ شاخص میزان صادرات کالا یا خدمات در شهریور ماه (۴۵/۲۴) کاهش داشته و به غیر از فروردین ماه به کمترین مقدار ۱۳ ماهه اخیر از شهریور سال گذشته رسیده است. بخشی از این کاهش صادرات به دلیل کاهش صادرات به عراق به دلیل تعطیلات اربعین است. از سوی دیگر از آنجایی که صادرات عمدتاً به کشورهای همسایه انجام می‌شود، به گفته فعالان اقتصادی در برخی فعالیت‌ها ترکیه جانشین صادراتی ایران شده است.

➤ شاخص قیمت محصولات تولید شده و خدمات ارائه شده در شهریور ماه (۵۴/۵۷) افزایش داشته است این در حالیست که در مرداد ماه به یکی از کمترین مقادیر ۲۸ ماهه خود رسیده بود. براساس گزارش مرکز آمار ایران نرخ تورم ماهانه شهریور ۱۴۰۱ به ۲/۲ درصد رسیده که در مقایسه با همین اطلاع در ماه قبل، ۰/۲ واحد درصد افزایش داشته است. تورم ماهانه برای گروه‌های عمده «خوراکیها، آشامیدنیها و دخانیات» و «کالاهای غیرخوراکی و خدمات» به ترتیب ۲/۱ درصد و ۲/۲ درصد بوده است.

➤ شاخص میزان فروش کالاها یا خدمات (۵۲/۸۳) اندکی در مقایسه با ماه قبل بهتر شده است. این شاخص علی‌رغم رکود در بخش ساختمان و صنعت، شاهد رونق در بخش خدمات و کشاورزی بوده است.

➤ شاخص انتظارات در ارتباط با میزان فعالیت اقتصادی در ماه آینده (۵۲/۴۷) در مقایسه با مرداد ماه کاهش قابل توجهی داشته است. علی‌رغم انتظارات خوش‌بینانه به بهبود فعالیت‌ها در بخش صنعت، فعالان اقتصادی در بخش خدمات و کشاورزی و ساختمان انتظار کاهش فعالیت‌ها را در مهر ماه دارند. به خصوص با اختلال در اینترنت کاهش فعالیت‌ها در بخش خدمات در مهر ماه پیش‌بینی می‌شود.

به طور کلی شرکت‌ها به دلیل کمبود شدید نقدینگی و عدم همکاری بانک‌ها در تأمین سرمایه در گردش، برای تأمین مواد اولیه یا لوازم مورد نیاز خود با کمبود منابع مالی روبرو هستند. همچنین حذف ارز ترجیحی و به تبع آن بالا رفتن قیمت مواد اولیه مورد نیاز

شاخص مدیران خرید در بخش صنعت

بر اساس داده‌های به دست آمده از بنگاه‌های بخش صنعت، شاخص مدیران خرید صنعت (تعدیل فصلی نشده) در شهریور ماه عدد ۵۳/۲۵ به دست آمده است، همانند سال‌های قبل در شهریور ماه میزان فعالیت‌های بخش صنعت نسبت به مرداد ماه افزایش داشته است. در شهریور ماه همه مؤلفه‌های اصلی شاخص بخش صنعت به غیر از موجودی مواد اولیه افزایش داشتند. در میان رشته فعالیت‌های صنعتی، به ترتیب صنایع پوشاک و چرم، چوب کاغذ و مبلمان و فرآورده‌های نفت و گاز با بیشترین کاهش شاخص کل روبرو بوده‌اند. ➤ شاخص مقدار تولید محصولات بخش صنعت در شهریور ماه (۵۵/۷۴) نسبت به مرداد ماه افزایش داشته و طبق انتظار مانند شهریور سال‌های قبل این شاخص با رشد همراه بوده است. هر چند در صناعی که شاخص کل کاهش یافته بود شاخص تولید هم به شدت کاهش یافته است.

➤ شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان در شهریور ماه (۵۰/۷۶) نسبت به مرداد افزایش داشته ولی همچنان نشان دهنده میزان پایین سطح تقاضاست به خصوص در مقایسه با شهریور سال‌های قبل بسیار کمتر است. در بخش صنعت، صنایع چوب، کاغذ، مبلمان و پوشاک و چرم با بیشترین کاهش در میزان سفارشات روبرو بوده‌اند. به عقیده فعالان اقتصادی کمبود شدید نقدینگی دلیل اصلی سطح پایین تقاضاست.

➤ شاخص موجودی مواد اولیه خریداری شده در شهریور ماه (۴۵/۰۵) اگرچه نسبت به مرداد کمی افزایش داشته اما نشان دهنده کمبود مواد اولیه است که به عقیده فعالان اقتصادی کمبود نقدینگی و عدم ارائه تسهیلات بانکی برای تأمین سرمایه در گردش، بنگاه‌ها در تأمین مواد اولیه با مشکل روبرو هستند.

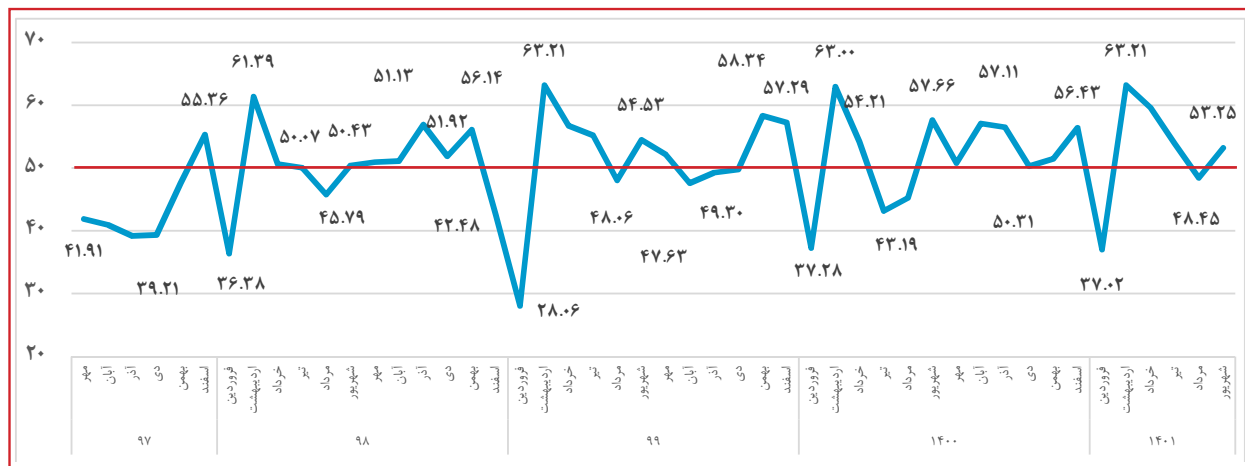
➤ شاخص قیمت خرید مواد اولیه در شهریور ماه (۶۲/۸۰) با شیب بیشتری نسبت به مرداد افزایش یافته است. افزایش قیمت‌ها به همراه کمبود منابع مالی شرکت‌ها باعث شده تا با کاهش موجود مواد اولیه روبرو باشند.

➤ شاخص میزان صادرات کالا در شهریور ماه (۴۸/۴۸) نسبت به مرداد با شیب کمتری کاهش یافته است. بخشی از این کاهش ناشی از تعطیلات اربعین بوده است.

➤ شاخص قیمت محصولات تولید شده در شهریور ماه (۴۶/۹۵) با شیب کمتری نسبت به مرداد کاهش داشته اما همچنان یکی از کمترین مقادیر را داشته است. کاهش قدرت خرید مشتریان باعث شده تا همچنان فعالان اقتصادی علی‌رغم هزینه زیاد نهاده‌های تولید، محصولات خود را به کمترین مقدار بفروشند.

➤ شاخص میزان فروش محصولات در شهریور (۴۷/۷۹) در مقایسه با مرداد ماه با شدت کمتری اما همچنان در رکود است. کاهش شدید قدرت خرید و نقدینگی باعث کاهش مقدار فروش شرکت‌ها شده است.

نمودار ۲: مقایسه روند شاخص بخش صنعت

➤ شاخص انتظارات تولید در ماه آینده (۶۲/۱۸) نسبت به ماه قبل با شدت کمتری افزایش داشته‌است، اما نشان دهنده خوش بینی فعالان بخش صنعت برای مهر ماه است.

به طور کلی در شهریور ماه طبق انتظارات، فعالیت‌ها بعد از تعطیلات تابستانی اندکی بهبود یافتند. اما به دنبال بی ثباتی قیمت‌ها و کاهش قدرت خرید و کمبود نقدینگی، به شدت نیاز به تأمین سرمایه در گردش از سوی بانک‌ها وجود دارد که متأسفانه حمایت از سوی بانک‌ها در ارائه تسهیلات صورت نمی‌گیرد و با توجه به قیمت بالای خرید مواد اولیه و کیفیت پایین نقدینگی برای تأمین آن وجود ندارد.

جدول ۲: شاخص صنعت - شاخص مدیران خرید (PMI) شهریور ۱۴۰۱

شاخص	تیر ۱۴۰۱	مرداد ۱۴۰۱	شهریور ۱۴۰۱
شاخص کل صنعت	۵۳/۹۳	۴۸/۴۵	۵۳/۲۵
مقدار تولید محصولات	۵۳/۲۸	۴۶/۶۲	۵۵/۷۴
میزان سفارشات جدید مشتریان	۵۲/۰۴	۴۳/۶۰	۵۰/۷۶
سرعت انجام و تحویل سفارش	۵۷/۱۱	۵۸/۰۱	۵۷/۱۲
موجودی مواد اولیه خریداری شده	۵۱/۵۳	۴۲/۵۸	۴۵/۰۵
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۵۶/۳۹	۵۳/۷۷	۵۵/۰۷
قیمت خرید مواد اولیه	۶۸/۶۵	۵۸/۶۹	۶۲/۸۰
موجودی محصول نهایی در انبار	۵۶/۰۴	۵۱/۰۰	۵۴/۱۰
میزان صادرات کالا	۴۸/۱۹	۴۶/۹۰	۴۸/۴۸
قیمت محصولات تولید شده	۵۱/۱۴	۴۴/۹۶	۴۶/۹۵
مصرف حامل‌های انرژی	۵۴/۲۸	۵۰/۳۲	۵۱/۱۱
میزان فروش محصولات	۴۷/۰۸	۴۳/۰۱	۴۷/۷۹
انتظارات تولید در ماه آینده	۶۰/۹۷	۶۶/۷۵	۶۲/۱۸

نمودار ۳: مقایسه شاخص‌های بخش صنعت در سه ماه منتهی به شهریور ۱۴۰۱

جدول ۳: وضعیت شاخص‌های صنایع منتخب از نگاه طرح شاخص مدیران خرید شهریور ۱۴۰۱

شاخص	صنایع لاستیک و پلاستیک	صنایع فرآورده‌های نفت و گاز	صنایع نساجی	ماشین‌سازی و لوازم خانگی	صنایع کانی غیر فلزی	صنایع فلزی	صنایع غذایی	صنایع شیمیایی	چوب، کاغذ و مبلمان	وسایل نقلیه و قطعات وابسته	پوشاک و چرم	سایر صنایع
شامخ گروه	۵۲/۵	۴۷/۷	۵۳/۹	۵۳/۹	۵۲/۵	۵۹/۴	۵۲/۵	۵۲/۳	۴۳/۰	۵۸/۵	۴۱/۶	۵۱/۵
مقدار تولید محصولات	۶۵/۰	۳۸/۵	۶۱/۱	۶۳/۹	۵۴/۲	۶۳/۳	۵۳/۶	۵۲/۱	۳۵/۰	۶۴/۵	۳۷/۵	۷۰/۰
میزان سفارشات جدید	۴۵/۰	۵۰/۰	۵۵/۶	۵۰/۰	۵۸/۳	۶۰/۲	۴۶/۴	۵۱/۰	۳۰/۰	۵۴/۸	۳۱/۳	۵۰/۰
سرعت انجام و تحویل سفارش	۶۵/۰	۵۳/۸	۶۱/۱	۵۸/۳	۵۴/۲	۵۹/۲	۵۳/۶	۵۸/۳	۵۵/۰	۶۱/۳	۴۳/۸	۶۰/۰
موجودی مواد اولیه	۳۰/۰	۴۲/۳	۳۸/۹	۴۷/۲	۳۳/۳	۴۵/۹	۵۳/۶	۵۲/۱	۴۰/۰	۴۵/۲	۵۰/۰	۲۰/۰
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۵۰/۰	۵۳/۸	۴۴/۴	۴۷/۲	۵۰/۰	۶۰/۲	۵۸/۹	۵۰/۰	۶۵/۰	۶۱/۳	۵۶/۳	۴۰/۰
قیمت خرید مواد اولیه	۵۵/۰	۳۸/۵	۶۱/۱	۶۱/۱	۸۷/۵	۵۶/۱	۶۹/۶	۵۵/۲	۶۵/۰	۵۹/۷	۵۶/۳	۷۰/۰
موجودی محصول (انبار)	۵۵/۰	۴۲/۳	۷۲/۲	۴۴/۴	۶۲/۵	۵۳/۱	۶۰/۷	۵۲/۱	۴۰/۰	۵۳/۲	۵۰/۰	۶۰/۰
میزان صادرات کالا	۵۵/۰	۳۴/۶	۶۶/۷	۵۲/۸	۲۹/۲	۵۲/۰	۵۵/۴	۵۱/۰	۳۵/۰	۵۰/۰	۳۱/۳	۵۰/۰
قیمت محصولات تولیدشده	۵۰/۰	۴۶/۲	۴۴/۴	۵۲/۸	۵۰/۰	۴۴/۹	۵۰/۰	۴۲/۷	۴۰/۰	۵۱/۶	۳۷/۵	۶۰/۰
مصرف حامل‌های انرژی	۶۵/۰	۴۶/۲	۶۱/۱	۴۴/۴	۴۵/۸	۵۷/۱	۵۱/۸	۴۵/۸	۴۵/۰	۵۸/۱	۴۳/۸	۵۰/۰
میزان فروش محصولات	۶۰/۰	۴۲/۳	۳۸/۹	۴۱/۷	۵۴/۲	۵۲/۰	۵۰/۰	۴۶/۹	۳۰/۰	۵۴/۸	۳۱/۳	۶۰/۰
انتظارات تولید در ماه آینده	۶۵/۰	۵۷/۷	۷۲/۲	۵۵/۶	۷۵/۰	۶۵/۳	۷۵/۰	۵۶/۳	۳۵/۰	۵۸/۱	۵۶/۳	۴۰/۰

مشکلات اصلی از دید برخی از فعالان اقتصادی در شهریور ماه ۱۴۰۱:

- بانک‌ها در ارائه تسهیلات به شرکت‌ها تعلل بسیار دارند و در موارد بسیار از تشکیل پرونده برای بنگاه‌ها جهت دریافت تسهیلات بانکی امتناع می‌کنند و یا به وعده خود عمل نمی‌کنند. با توجه به کمبود شدید نقدینگی شرکت‌ها در تأمین سرمایه در گردش خود با مشکلات زیادی روبرو هستند. (صنایع لاستیک و پلاستیک، مواد شیمیایی، فلزی، کشاورزی و...)
- به دلیل کمبود شدید نقدینگی توان خرید مواد اولیه را ندارند و تولید با ظرفیت بسیار کمتر از توان واقعی انجام می‌شود. به ویژه پس از حذف ارز ترجیحی و چند برابر شدن مواد اولیه مورد نیاز خوراک دام و طیور و دستوری بودن قیمت فروش به شدت با کمبود نقدینگی روبرو هستند. (صنایع کشاورزی در تولید دام و طیور)
- وجود نحوه رفع تعهد ارزی همچنان مانع بزرگی برای صادرکنندگان است. به ویژه به کشورهایی که صادرات ریالی انجام می‌شود (مانند عراق و افغانستان) زیرا در اظهارنامه مالیاتی باید رقم دلاری ذکر شود در حالی که ریال دریافت شده و باید در سامانه نیما دلار عرضه کنند. (نفت و گاز)
- در تأمین مواد اولیه از پتروشیمی‌ها با مشکل روبرو هستند. (لاستیک و پلاستیک)
- به دلیل تعطیلات اربعین، صادرات به عراق به ویژه در استان‌های مرزی بسیار کاهش داشته است. (صنایع کانی غیرفلزی)
- برای حمایت از تولیدکنندگان داخلی از واردات قاچاق محصول مشابه چینی جلوگیری شود. (صنایع کانی غیرفلزی (کاشی و سرامیک))
- بسیاری از شرکت‌ها در وصول مطالبات از خودروساز با مشکل روبرو هستند. (صنایع وسایل نقلیه و قطعات وابسته)
- دستوری بودن قیمت فروش باعث شده تا هزینه تولید با قیمت فروش متناسب نباشد به خصوص در شرایطی که شرکت‌ها در حوزه مواد غذایی با کمبود تقاضای مشتریان روبرو هستند.
- به دلیل پایین بودن حقوق و دستمزد نیروی کار، گردش پولی در کشور و نقدینگی مشتریان کم است پیشنهاد می‌شود حقوق و دستمزد نیروی کار افزایش یابد. (صنایع فلزی)
- تقاضای مشتریان و فروش داخلی در همه صنایع کاهش یافته است و بسیاری از شرکت‌ها با کمبود نیروی کار و کارگر روبرو هستند.
- وزارت ارشاد سهمیه کاغذ را فقط برای ناشرین منتشر می‌کند و سهمیه‌ای برای صنایع بسته بندی حتی دارویی قائل نیست. بنا بود تا عرضه کاغذ در بورس انجام شود که محقق نشد. در حال حاضر تعداد معدودی عرضه کننده کاغذ سهمیه بندی هستند و دسترسی برای اکثر صنایع با قیمت‌های آزاد است که در صناعی مانند بسته بندی دارویی مشکلات زیادی ایجاد می‌کند. (چوب، کاغذ و مبلمان)

- قطعی اینترنت در بسیاری از بخش‌ها به خصوص در بخش خدماتی مانند حمل و نقل و ... باعث کندی و اختلال در کارها شده است. (خدمات حمل و نقل و...)
- سازمان تأمین اجتماعی، هزینه‌های هنگفت و ناعادلانه‌ای از شرکت‌ها دریافت می‌کند و بابت آن خدمات متناسبی ارائه نمی‌دهد. (صنایع فلزی)

معرفی طرح شامخ (شاخص مدیران خرید)

از میان شاخص‌های متنوع و گوناگون اقتصادی که توسط کشورها و سازمان‌های بین‌المللی انتشار می‌یابند، شاخص اقتصادی است که مورد پذیرش اکثر کشورهای توسعه‌یافته قرار دارد. در حال حاضر شاخص شامخ برای حدود ۲۹۰۰۰ بنگاه بخش خصوصی در بیش از ۴۰ کشور دنیا محاسبه و منتشر می‌شود. این شاخص که بر اساس پایش پرسشنامه‌ای به دست می‌آید، بینش آنی و تصویر سریعی از شرایط اقتصاد کلان به‌ویژه وضعیت رونق و رکود در بخش‌های صنعت و خدمات ارائه می‌دهد. ویژگی‌های این شاخص عبارتند از:

- ✓ داده‌های شامخ به صورت ماهانه در روزهای ابتدایی ماه و پیش از انتشار داده‌های رسمی منتشر می‌شود.
- ✓ شامخ، امکان مقایسه مستقیم بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه از طریق تولید داده‌های استاندارد شده را فراهم می‌سازد.
- ✓ داده‌ها در شامخ بر اساس مستندات واقعی کسب و کارها و نه بر اساس نظرات شخصی و حدس مدیران جمع‌آوری می‌شوند.
- ✓ به‌صورت مستمر و دقیق توسط بازارهای مالی، بانک‌های مرکزی، مراکز تصمیم‌گیری اقتصادی و رسانه‌ها در جهان پیگیری می‌شود.

در طرح شامخ، از پاسخ‌دهندگان خواسته می‌شود به ۱۲ پرسش مطرح‌شده در قالب سه معیار وضعیت نسبت به ماه پیش (بهبتر شده، بدتر شده و یا تغییری نکرده است)، پاسخ دهند. در صورت انتخاب گزینه بیشتر از ماه قبل: عدد ۱، گزینه بدون تغییر: عدد ۰/۵ و گزینه کمتر از ماه قبل: عدد صفر برای آن پرسش ثبت می‌شود. مجموع حاصل ضرب درصد پاسخگویان به هر یک از گزینه‌ها در عدد همان گزینه، مبین عدد شامخ در آن پرسش است. در نهایت معیار سنجش این شاخص عددی بین ۰ تا ۱۰۰ است. عدد ۰ و ۱۰۰ به ترتیب به معنای آن است که ۱۰۰ درصد پاسخگویان گزینه "بدتر شده است" و "بهبتر شده است" را انتخاب نموده‌اند، عدد ۵۰ نشان‌دهنده عدم تغییر وضعیت نسبت به ماه قبل، بالای ۵۰ نشانه بهبود وضعیت نسبت به ماه قبل و زیر ۵۰ به معنای بدتر شدن وضعیت نسبت به ماه قبل است. بر این اساس، چنانچه عدد محاسبه‌شده زیر ۵۰ باشد، اما از عدد محاسبه‌شده ماه قبل بیشتر باشد، نشان می‌دهد که سرعت بدتر شدن وضعیت، کاهش یافته است. در مقابل، چنانچه عدد محاسبه‌شده بالای ۵۰ باشد اما از عدد ماه قبل کمتر باشد، نشان می‌دهد که سرعت بهبود وضعیت در مقایسه با ماه قبل، کاهش یافته است.

برای طراحی پرسشنامه و وزندهی به ۵ پرسش اصلی در محاسبه عدد شامخ در اتاق ایران، از رویکردهای بین‌المللی با کمی تعدیل به صورت زیر استفاده شده است:

۱. مقدار تولید محصولات (پرسش اصلی با ضریب ۰/۲۵)
۲. میزان سفارشات جدید (پرسش اصلی با ضریب ۰/۳۰)
۳. سرعت انجام و تحویل سفارش (پرسش اصلی با ضریب ۰/۱۵)
۴. موجودی مواد اولیه (پرسش اصلی با ضریب ۰/۱۰)
۵. میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی (پرسش اصلی با ضریب ۰/۲۰)
۶. قیمت خرید مواد اولیه
۷. موجودی محصول نهایی در انبار
۸. میزان صادرات کالا
۹. قیمت محصولات تولیدشده
۱۰. مصرف حامل‌های انرژی
۱۱. میزان فروش محصولات
۱۲. انتظارات تولید در ماه آینده

شامخ در برخی از کشورها در سپتامبر ۲۰۲۲

شامخ کل

شامخ صنعت

